

Risicobepaling in asbestdossiers

Kelly Supli

+32 2 272 28 43

Kelly.supli@fedris.be

Historiek

Vóór oprichting Asbestfonds (2007):

- ▶ Evaluatie van de blootstelling voor asbestgerelateerde beroepsziekten.
 - ▶ Enkel professionele blootstellingen voor personen die onder de wetgeving beroepsziekten vallen (loontrekkenden)

Asbestfonds

- ▶ Zelfde procedure
- ▶ Bewijs leveren van een voldoende blootstelling aan asbest in België
- ▶ Voldoende blootstelling afhankelijk van type aandoening
- ▶ Blootstelling zowel professioneel als extra-professioneel

Werkwijze

Procedure verkrijgen van informatie

Procedure verkrijgen van informatie

- ▶ Bestuderen van informatie in het dossier
 - ▶ Verklaring betrokkene/rechthebbenden
 - ▶ Verklaring geneesheer
 - ▶ Bijkomende info medisch dossier
 - ▶ Informatie in databanken ivm tewerkstelling
- ▶ Contacteren werkgever ??
 - ▶ Retrospectieve evaluatie
 - ▶ Niet meer bestaande
 - ▶ Activiteiten /info niet meer terug te vinden

Procedure verkrijgen van informatie

- ▶ Contacteren betrokkene ??
 - ▶ Enkel indien gegevens in het dossier onvoldoende zijn
 - ▶ Betrokkene overleden
 - ▶ Partner / nabestaanden contacteren
 - ▶ Geen of beperkte (verkeerde) kennis over activiteiten betrokkene
 - ▶ Betrokkene te ziek om antwoorden te geven
 - ▶ Geen kennis van betrokkene over mogelijke asbestcontacten
- ▶ Informatie uit 'oude' dossiers beroepsziekten via databank

Werkwijze

Bepaling van blootstelling

Cumulatieve dosis
($V/cm^3 \times \text{jaren}$)

25

Asbestose

Longkanker

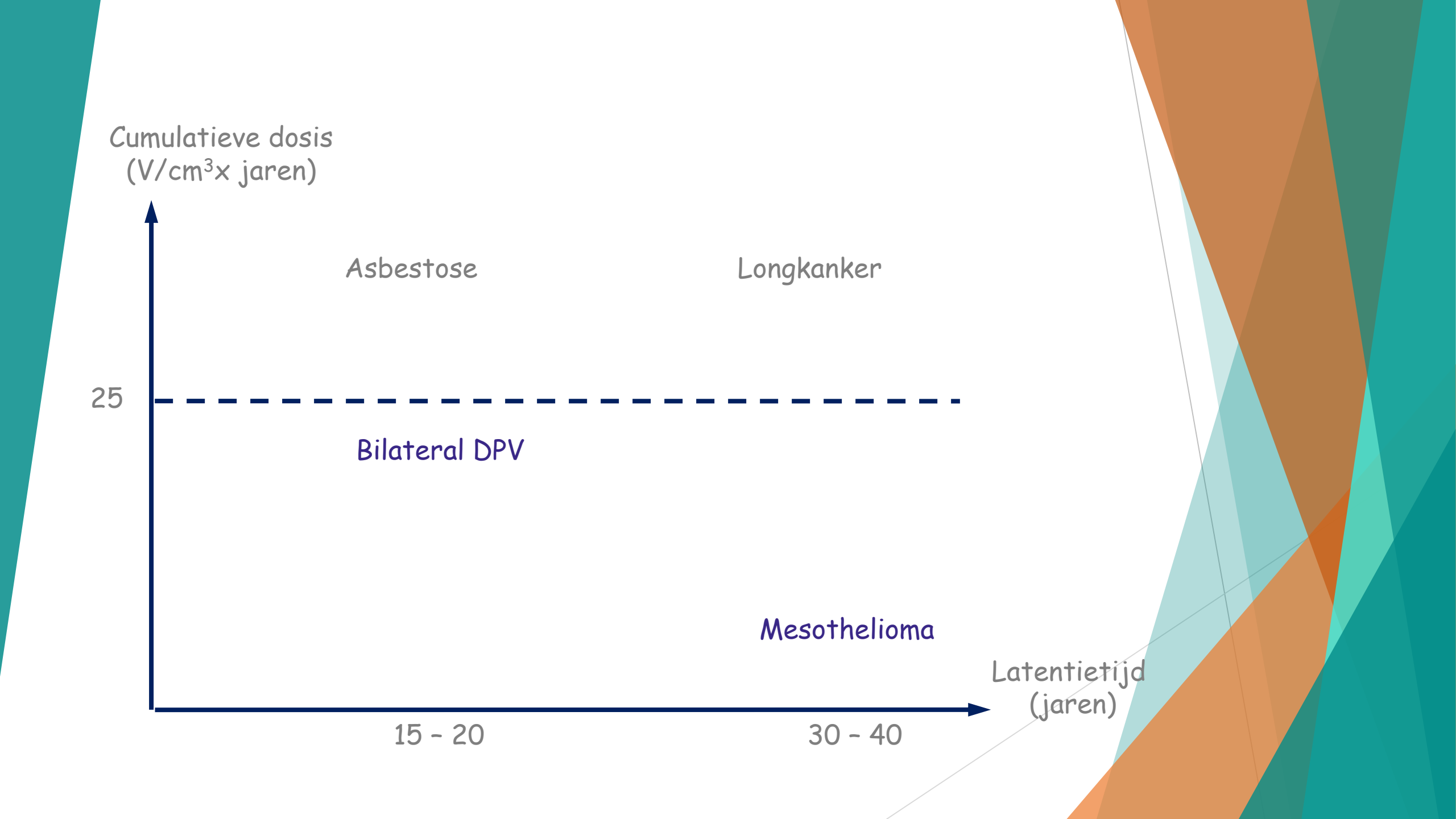
Bilateral DPV

Mesothelioma

Latentietijd
(jaren)

15 - 20

30 - 40

Bepaling van de blootstelling

Retrospectieve evaluatie

▶ Mesotheliom

- ▶ Professionele blootstelling
 - ▶ Professionele blootstelling erkend als beroepsziekte
 - ▶ Professionele blootstelling niet erkend als beroepsziekte,
 - ▶ bijvoorbeeld zelfstandige, werknemer NMBS
- ▶ Niet-professionele blootstelling
 - ▶ Klussen
 - ▶ Binnen het gezin
 - ▶ Omgeving
- ▶ Uitsluiten duidelijke blootstelling buiten België
- ▶ Inschatten van mogelijke blootstellingsduur

Bepaling van de blootstelling

Retrospectieve evaluatie

▶ Mesotheliom

- ▶ Meerderheid dossiers
- ▶ Indien er een hoge waarschijnlijkheid is op een asbestblootstelling → beschouwd als blootgesteld
- ▶ Geen kwantificering
- ▶ Geen andere specifieke criteria met betrekking tot de blootstelling

Bepaling van de blootstelling

Retrospectieve evaluatie

- ▶ Longkanker veroorzaakt door asbest
 - ▶ Larynxkanker veroorzaakt door asbest
 - ▶ Eierstokkanker veroorzaakt door asbest
 - ▶ Asbestose
- ▶ Specifieke blootstellingscriteria wettelijk vastgelegd
 - ▶ Minimum 25 asbestvezeljaren → blootgesteld
 - ▶ Cumulatieve blootstelling
 - ▶ 2 componenten:
 - ▶ intensiteit (concentratie aan asbestvezels)
 - ▶ duur

Werkwijze

Berekenen van asbestvezeljaren

Bepaling van de blootstelling

Berekenen asbestvezeljaren

► Definities

- 1 **vezeljaar** = blootstelling die een persoon op 1 jaar tijd ondervindt in een milieu waarbij de asbestvezelconcentratie in de ingeademde lucht gelijk is aan 1 asbestvezel/cm³
- **Aantal vezeljaren**

$$\text{aantal vezeljaren} = \sum_{i=1}^n C_i \cdot T_i$$

C_i = het aantal asbestvezels per cm³ lucht

T_i = de blootstellingsduur in jaren

Bepaling van de blootstelling

Berekenen asbestvezeljaren

- ▶ Professionele blootstelling
- ▶ Informatiebron: document BK-Report Faserjare van DGUV
 - ▶ Retrospectief onderzoek van de blootstelling aan asbest
 - ▶ Tabellen met activiteiten met asbest met bijbehorende concentraties
 - ▶ Per professionele activiteit als werknemer
 - ▶ Concentratie uitgedrukt in V/cm^3

Bepaling van de blootstelling

Berekenen asbestvezeljaren

Sector	Activiteit	Vezelconcentratie (V/cm ³)
Asbestcementproductie	Alle activiteiten tijdens productieproces	35 (jaren '60)
Bouwsector	Verwerking van golfplaten (dakbedekker), zowel snijden als boren	4
	Demontage van asbesthoudende platen	5
	Verwarmingsmonteur, reparatie van verwarmingsinstallaties met asbesthoudende materialen	3
Scheepsbouw- en herstelling	Machinekamer-demontage van asbesthoudende isolatie	10
Automobiel	Automechanieker, algemene remreparatie	2

Bepaling van de blootstelling

Berekenen asbestvezeljaren

- ▶ Voorbeeld
- ▶ Betrokkene heeft 2 jaar gewerkt bij een asbestverwerkend bedrijf in de jaren '60 en was hierna 10 jaar verwarmingsmonteur.

	Vezel-concentratie (V/cm ³)	Blootstellingsduur		Equivalent aantal vezeljaren
		Aantal Jaren	% arbeidstijd	
1 arbeider asbestcement	35	2	100	70
2 verwarmingsmonteur, contact asbesthoudende isolatie	3	10	50	15
Totaal aantal vezeljaren				85

Bepaling van de blootstelling

Berekenen asbestvezeljaren

▶ Niet-professionele blootstelling

▶ Bewijslast?

▶ Klussen → concentratiewaarden van professionele blootstelling

▶ Omgevingsblootstelling

- ▶ Resultaten metingen jaren '80
- ▶ Algemeen omgevingslucht (open ruimte) lager dan 0,00035 vezels/cm³
- ▶ In nabijheid van asbestverwerkend bedrijf (belangrijke parameter afstand) niet hoger dan 0,008 V/cm³
- ▶ **25 asbestvezeljaren alleen obv omgevingsblootstellingen kan niet behaald worden.**

Bepaling van de blootstelling

Retrospectieve evaluatie

- ▶ Diffuse pleuraverdikkingen
 - ▶ Beperkt aantal dossiers
 - ▶ Evaluatie blootstelling identiek aan deze van mesotheliom
 - ▶ Specifieke gevallen berekening asbestvezeljaren

Typische beroepen en arbeidsomstandigheden

- ▶ Vervaardiging van voorwerpen die asbest bevatten (voor 1998)
 - ▶ Arbeider tewerkgesteld in de productie van asbestcement, asbesttextiel
- ▶ Scheepsbouw en -herstelling
 - ▶ Nieuwbouw voor 1998
 - ▶ Renovatie: geen tijdsgrens
- ▶ Bouw- en openbare werken (voor 1985)
 - ▶ Isoleerder
 - ▶ Verwarmingstechnicus
 - ▶ Schrijnwerker

Typische beroepen en arbeidsomstandigheden

- ▶ Bouw- en openbare werken (na 1985)
 - ▶ Verwarmingstechnicus
 - ▶ Algemene afbraakwerken (polyvalente arbeider)
- ▶ Mechanica van motoren en diverse voertuigen
 - ▶ Mechanici van voertuigen (auto's, vrachtwagens, treinen, schepen, ...)
- ▶ Haven (voor 1985)
 - ▶ Havenarbeider

